

نومرو: ۳-۹۲

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلنده

دائرة اجتهدده

“ Idjtihad ” Constantinople

دوردنجی سنه

اشعار

حریت فکریه یه خادم

نجشبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص: الرهای صفا

آیونه

سنه ۱۳۲۹

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۲۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

۶ شباط ۱۳۲۹

زیرا اوزم افندیز، صاحبزایدی. لکن شمدی، مظفرياتمزی آنی مملکتتمزک افندیکی موقعندن اسقاط ایتدیکندن، فی مابعد آنی دوست اولوق اوزره قبوله پک زیاده خواهشگر و ازروکش بولمقده یز، زیرا او اساساً پکده «سهن» بر آدم دکلسده حقیقه پک ای بر آدمدره. دیورکه بنده بو کسکین نظری کنیش دماغلی مدققک افکار ومطالعاته تماماً اشتراک ایدرم. اونک تورکرک حقنده سوبلیدیکی اگ فنا شی بطلک واحقققدر. لکن شونی تخطر ایتمک لازمکلیرکه، فرانسز مدققینی دخی انکلیرلر حقنده عین شیلری سوبلدکن ماعدا بوسه زلرک اوزرینه برده «پرفید» (فته وخائن) نقشی قوندیرلر ایدی. اکلاشیلورکه آتانت قوردیال بوشیلرک کافه سنی تبدیل ایتمشدر.

ناقلی: حسن سرمد

رباعیات خیام

بسم الله الرحمن الرحيم

1

آمد سحری ندا زمیخانه ما
کی رند خراباتی دیوانه ما
برخیزکه پرکنیم پیمانه زمی
زان پیش که پرکنند پیمانه ما.

بیر صباح میخانه مژدن بپرندا کلدی: بو ندا شویله ایدی:
ای بزم دیوانه مژاولان رند خراباتی، قالدق، که پیمانه مژ دولدورلمادن،
[یعنی فنا طاسمز طوبراقله دولدورولمادن] اول پیمانه مژ
شراب ایله ای یعنی شراب محبت و عرفان ایله [دولدورالم.

2

ای آن که کزیده جهانی تومرا،
خوشر زدودیده و جانی تومرا،
ازجان صنایع عزیز تر چیزی نیست:
صدبار عزیز تر زجانی تومرا.

ای بوتون بیرجهانک کزیده آفریده سی اولان، سن ایکی
کوزمندن و جامندن داها معززسین، ای مفکوره، ای صنم

و مهمان پرورد؛ سوک درجه وطن پرور اولوب، دین و وطنک
سلامت و شرفی اوغرنده آخلق و حیلقلق کی مزاحمه بلاشکایت
تحملة وفدای جانه حصر واماده در. «موسیو میاتویجک
بو تعریفی قید ایتدکن صکره اصل صاحب مقاله دیور:
تورکک اخلاق و طبعیتی حقنده بن کندی طرفندن اجرا
ایتدیکم تبعات نتایجی بوندن دهها موافق بر صورتده
تعریف ایدم. بناء علیه بشرک اخلاق و حرکاتی
اوزرینه بو قدر مهم و اصلاحکار بر تاثیر اجرا ایدن دین
اسلامی، بعض دار بینلی و جاهل متعصب لردن یشقه کیم
تحقیر و تحفیفه جسارت ایده بیلیر؟ تورکرک حقنده بو قدر
حقیقت پرورانه و حق پرستانه مطالعه ده بولنان و اعطای ایتدیکی
بو معلوماته تورکرکی پک ای طانی دینی اکلاشیلان موسیو
میاتویج، دوستی تورکرک بعض ضعیف نقطه لرینی دخی
کوستیریور! - «بوانی، ناموسکار واللهدن قورقان
جسور آدم (تورک) آغیر، بطی و برجده قدر احق
اولدیغندن الکتریقلی و طیارملی بکرمنجی عصرده کسکین
ذکالی صرب، و بلغارک تشکیلات فیه سنه و سریع
آتشلی طوپلرینه قارشو مقاومت ایده مژ.» دیور.

بعض کیمسه لر طرفندن تورک و تورکک ایله یکو وجود
عد ایدیلن تعصب دینی بختنه کلنجه، بونک صرف
سفسطه دن عبارت اولدیغنی دیگر بعض یرلرده دهایازمش
ورد ایتمش ایدم. فقط آتیده سرد ایدیلن مطالعات بنم
شمدی به قدر یازمه بیایدی کمندن دهها پک زیاده وزن و تأثیری
حاضر در. پل مل غارت محرری دیورکه: «تورکرک
تقریباً بش عصرلق بر مدت ظرفنده بالقان ملت لرینک
افندیسی، صاحبی ایدیلر. بو اوزون عصرلر ظرفنده
تورکرک بزم ملی کلیسایریمزه و حیات بلدیمره مداخله
ایتمکدن قطعاً اجتناب ایتدیلر. تورکرک بزم کلیسا
(دین) مژه و مملکت لریمز داخلنده، حیات اجتماعیمزه
اعطای ایتدکری سر بستیدن، سر بستی سیاسیمز طوغدی.
لکن آنلرک سر بستی مذهب رعایتی و بزم کوی حیاتیمزه
عدم مداخله سنه رغماً بز آندن متنفر و مشتکی ایدک،

جان دن عزیز بیرشی یوقدره. سن بانا جان دنده یوز کره داها عزیزسین .

7

چون فوت شوم بباده شوید مرا
تلقین زشراب وجام کوید مرا
خواهید بروز حشر یابید مرا
ازخاک درمیکده بوید مرا .

بن اولدیکم وقت بنی باده ایله ییقایگز، مزارمک اوزه رنده
تلقینه بدل شراب وجامک نشانه دائر شعرلر ترم ایدیکز .
قیامتده بنی بولاق ایسترسه گز بنی میکده قاییشنک طوبراغندن
استشمام ایدیکر .

8

چون عهده نمی شود کسی فردارا
حالی خوش کن تو ابن دل سودارا
می نوش بنور باده ای ماه که ماه
بسیار بیاید و نیا بد مارا ،

مادام که فردانک نه اولاجاغنی کیمسه تأمین ایده من . سن
غمله دولو کولکله نشئه دولدور . ای ماه ، نورانی بیرکاسه
ایچنده شراب ایچ، زیرا ماه ، بزی دنیاده بولماقسنین ، بزدن
صوکره پک جوق، پک دفعه ارضک اطرافنده دور ایده جک !

9

عاشق همه ساله مست و شیدا بادا
دیوانه و شوریده و رسوا بادا
درهشیاری غصه هر چیز خوریم
چون مست ستویم هر چه باد ابادا

عاشق حق بوتون سنه مست ، شیدا ، دیوانه ، شوریده،
رسوا اولسون ! زیرا شعورمن حال علی العاده سنده ایکن کدر
بزی هر طرفدن صارار . مست اولدیغمن وقت هر نه اولورسه
اولسون !

10

عاقل یحه امیددر این شوم سرا
بردولت اونهد دل از بهر خدا
آنکس که مرا نام خراباتی کرد
در اصل خرابات کجا بود آنجا .

الله عشقه سویه یک : عاقل . بومشثوم سرایده ، اونک
دولت و اقبالنه نه امید ایله بل باغلار ؟ بانا خراباتی نامی ویرن،
یا کیلیور ، چونکه خراباتک مدلولی او یرده نرده ؟

3

امشب برمامست که آورد ترا ،
وز پرده بدین دشت که آورد ترا ،
نزدیک کسی که بیتودر آتش بود ؛
چون بادهمی چست که آورد ترا .

بو کیجه ، بویه مخور اولاراق سنی بزه کیم کتیدی ؟
پرده آرقه سندن چیقاراق بو صحرا یه سنی کیم سوق ایتدی .
سندن آیری اولدینی حالده آتش ایچنده بانا کیمسه نک آتشی
آلوندیرمک ایچین، سنی شدید روزکار کیمی کیم کتیدی ؟

4

این دهر ، که بود مدتی منزل ما
نامد بجز از بلا و غم حاصل ما
افسوس که حل نکشت یک مشکل ما
رفتیم و هزار حسرت اندر دل ما .

بیرمدت بک بزه جای قرار اولان بودنیان غم و بلادن غیری
بیر محصول اولمادی . یازیق، که هیچ بیرمشکل حل اولونمادی،
بورکمزده بیک حسرت بولوندینی حالده دنیان کیتدک .

5

ای خواجه یکی کام روا کن مارا
دم درکش و درکار خدا کن مارا
ماراست رویم ولیک توکچ پینی
روحاره دیده کن رها کن مارا .

ای خواجه یالکیز بیر دیکلمزی قبول ایت ، سسکی کس
بزی خدا ایشنده براق . بز دوغو یوله کیدیورز ، فقط
سن اگری کوریورسین . کیت کوزلر بکی تداوی ایتدیر ،
بزی راحت براق .

6

بر خیز و بیا بیا برای دل ما
حل کن بمراد خویش یک مشکل ما
یک کوزه می بیار تانوش کنیم
زان پیش، که کوزه کنندا زگل ما .

قالق ، گل خاطر منا یچون گل ، مرادمزجه بیرمشکل می
حل ایت . بیر دستی شراب کتیر تا که بدغزک طوبراغندن
دستی بایلمادن اول دستی دن ایچلم .

11

قرآن که بهین کلام خوانند اورا
 گه گاه نه بر دوام خوانند اورا
 در خط پیاله آتی روشن هست
 کاندر همه جامدام خواننده اورا .

کلام - جاموی و علوی تسمیه ایتمکده هرکسک متفق اولدینی
 « قرآن » ی دائما دکل آمده صیرده او قورلر . پیاله نلک
 آغزنده بیر آیت پر نور واردر ، که اونی هر یرده ، دائما او قوم اقدن
 متلذذ اولورلر .

12

کرمی نخوری طعنه مزین مستانرا
 کر توبه دهد توبه کنم یزدانرا
 توفخر بان کنی که من می نخورم
 صد کار کنی که می غلامست آنرا .

سن می ایچمه دیکک ایچین مستلره طعن ایتمه . زیرا الله
 توبه ویریرسه بن الله [بیرداها شراب ایچمه مک ایچین] توبه
 ایدرم . سن ، شراب ایچمه یورم دییه افتخار ایدیورسین فقط
 اوله مقدوح عمل لر ایشله یورسین که شراب اونلره نظر آ یوز کره
 زمزمه بیقاعشدر .

13

هرچند که رنگ و بوی زیباست مرا
 چون لاله رخ و جو سرو بالاست مرا
 معلوم نشد که در طربخانه خاک
 نقاش من از بهر چه آراست مرا .

واقعا رنگ و بوم کوزلدر . یا ناقلم لاله کیی قیرمزی در .
 سرو کیی یوکسک بویوم فقط . طربخانه خاکده ، بن نقاشم
 نه ایچین بنی ترسم ایتدی . بوراسی معلوم اولمادی .

14

چندان بخورم شراب کین بوی شراب
 آید ز شراب چون روم زیر تراب
 تابر سر خاک من رسد مخموری
 از بوی شراب من شود مست و خراب .

اوقادار جوق . اوقادار جوق شراب محبت ایچیم که طوپراغک
 آلتنه کیردیکم وقت طوپراقدن شراب قوقوسی کلکسین ،
 هزارمک باشنه کلن بیر چاقیر کیف بو رایغنه نلک تأثیر یله مست
 و خراب اولسون .

15

درکوی نیاز هر دلی را دریاب
 درکوی حضور مقبلی را دریاب
 صد کعبه آب وکل بیکدل نرسد
 کعبه چه روی روی برو دلی را دریاب

امید ساحه سنه بوتون قلبکله مربوط اول . حال حاضر کده
 بر محب صادق باغلان ، طوپراق و صو ایله یاپیلان یوز کعبه
 بیر کوکل قیمتنده اولاماز . کعبه به نه کیدیورسین منور و محب
 بیر یورک آرامه به کیت [*]

14 شباط - 1914

عبدالرحمن هودوت

قادیلر مزده عطش عرفان

دارالفنونه خانلر من

قادیلر مزك تعليم و تربیه لری حقنده بر قناعتم اوقدر
 قطعی در که مناقشه سنی بیله ایسته م :

« قادیلر مزده ارککلر من قدر بیلکلی اولملی در »
 بز ارککلر هر حالد خودکامز . چونکه بوتنی
 قادیلر مزك تکاملندن زیاده تعالی نوعیت مزه موافق در .
 ایسته بوقناعتم نتیجه سی در که دارالفنون سالوننده
 خانلره مخصوص « سربست درس لر » ده حصه مه « تاریخ » ک
 اصابت ایتدیکی تبلیغ ایدلیدیکی زمان قبولده تردد ایتدم .
 تبلیغ ؛ یوم کشاددن ایکی کون اول « پنجشنبه » وقوع
 بولمشدی . آنجق امر نامه ده طرز تدریسه مقصد و غایه
 متعلق تفصیلات موجود دکدی . و قتمک مساعده سز لکندن
 طولانی صورت او اگر نلکده قابل اولامازدی .

کانون نائینک یکر می بشنجی جمعه ایرتسی کونی دارالفنونه
 کیتدیکم زمان قبوده کی مأمور مخصوص بنی مدیر عمومی
 صالح ذکی بک افندینک یاننه کوتوردی .
 مدیر حسن قبول ایتدی و دیدی که :

[*] ای بقوم بحیج رفته کجایید ، کجایید ؟

معشوقه در این جات بیایید ، بیایید !

معناسی ، ای چه کیتمش اولان قوم ، نروده - کلز ؟
 نروده - کلز ؟ معشوقه بوراده در . کلکز . کلکز !